

SVÁTEK NEPRÁCE

Kázání ze soboty 29.4.2017 – br. Michal Balcar

Úvod

Pozitíří oslavíme státní svátek, který nese oficiální název – svátek práce. Těm z nás, kdo pamatují dobu předrevoluční, evokuje prvomájový průvod, mávátka, nadšení a alegorické vozy. “Základní škola Vrchlického ulice odevzdala v minulém roce 1200 kg papíru do sběrných surovin! Sláva! Ať žije první máj!” Hned nám v hlavě začne znít melodie písně práce s úděrným refrémem: “Buď práci čest! Buď práci čest!” A tak bude i mé kázání věnováno práci.

O práci v Bibli

V Písmu se o práci mluví vcelku často. Nejčastější sloveso popisující práci je sloveso a-b-d. Při pohledu do hebrejsko-českého slovníku nicméně zjistíme, že toto slovo má zarážející významový rozptyl. Může totiž znamenat: ctít, uctít (Boha), konat práci, obdělávat půdu, otročit, podřídit se, vykonávat službu. Od něj jsou odvozena podstatná jména s významem: služba, otroctví, bohoslužba, modloslužba. Již gramatika nám tedy naznačuje, že práce není nic jednoduchého a jednoznačného. Že práce může být ošidná a že práce hluboce souvisí se svobodou a otroctvím člověka. Práce tedy může být posvátná i ničivá. Práce souvisí s duchovním životem, což pochopili již benediktýni, když svému řádu vybrali motto: “Ora et labora – modlí se a pracuj.”

Jenže i na práci dopadlo prokletí, které Hospodin seslal na zemi a člověka po vzniku hříchu. “Vydá ti jenom trní a hloží a budeš jíst polní byliny. V potu své tváře budeš jíst chléb, dokud se nenavrátiš do země, z níž jsi byl vzat. Prach jsi a v prach se navrátíš.” (Gn 3,18-19) My o tom hloží a trní něco víme. Velmi často dřeme do úmuru a výsledek je jenom trní a hloží. Moc dobře víme o tom, že práce se může stát bičem a jhem. Víme, co je to být pod tlakem, zda se nám podaří doplatit na konci měsíce všechny faktury a účty. Trní má trny a trny člověka zachytávají. I práce dokáže člověka zachytit a zotročit. A nemluvíme jen o workoholismu. Mnohem víc mám na mysli systém, kterým nám tvrdí, že není žádná jiná alternativa.

Sobota jako antidotum na jed práce

Nechci být kazatelem lenosti – Bůh chraň. Není pochyb o tom, že již při stvoření světa byl člověk pověřen, aby pracoval. Práce je Boží dar a je dobrá. Dává životu smysl. Vedle víry v Boha a mezilidských vztahů, přináší do našeho života smysl a význam jako žádná jiná věc. Ale jako každý dobrý dar, i práce se může stát prostředkem zotročení. Vždyť úvod svého kázání jsem nezvolil náhodně. Komunistický režim si vytkl práci jako nejvyšší hodnotu. Jenže práci zbožštil a pod pláštíkem boje za svobodu dělnické třídy se stal nejděsivějším zotročujícím systémem, jaký naše planeta poznala. A nacismus za ním nebyl o moc pozadu. A i ten práci zneužil jako součást ironického hesla umístovaného nad brány koncentračních táborů: “Arbeit macht frei – Práce osvobozuje”.

My dnes nežijeme v době totality a přesto pro mnoho lidí v naší společnosti je práce neúprosným otrokářem. Marketingoví experti do nás buší a tvrdí nám, že jen v novém domě a s novým autem jsme opravdu lidmi. A abychom splatili hypotéku musíme dít a dít. Proč ještě pracujeme? Abychom si mohli koupit věci a abychom si mohli od práce odpočinout.

Nám adventistům (a našim starším bratrancům Židům) dal Hospodin jeden dar, který

působí ve chvíli, kdy se práce stane jedem. Tím darem je sobota. I ona přitakává práci, ale klade jí hranice. Jeden den ze sedmi pracovat nesmíš. Musíš se zastavit. Co nás vlastně žene do práce? Velmi často je to strach o živobytí. Systém, ve kterém žijeme, je v tomto neúprosný. Jak to, že si tedy můžeme dovolit luxus jeden den nepracovat? Protože ten den, žijeme z Boží milosti. Hospodin nám slibuje, že se o nás postará, i když tento den dřít nebudeme. A sobota nám připomíná, že se o nás Hospodin postará vždycky. Možná nebudeme mít to nejlepší a nejnovější, ale budeme mít to, na čem opravdu záleží.

Pozitíří budeme slavit svátek práce, ale my adventisté slavíme každý týden mnohem důležitější svátek – svátek nepráce.